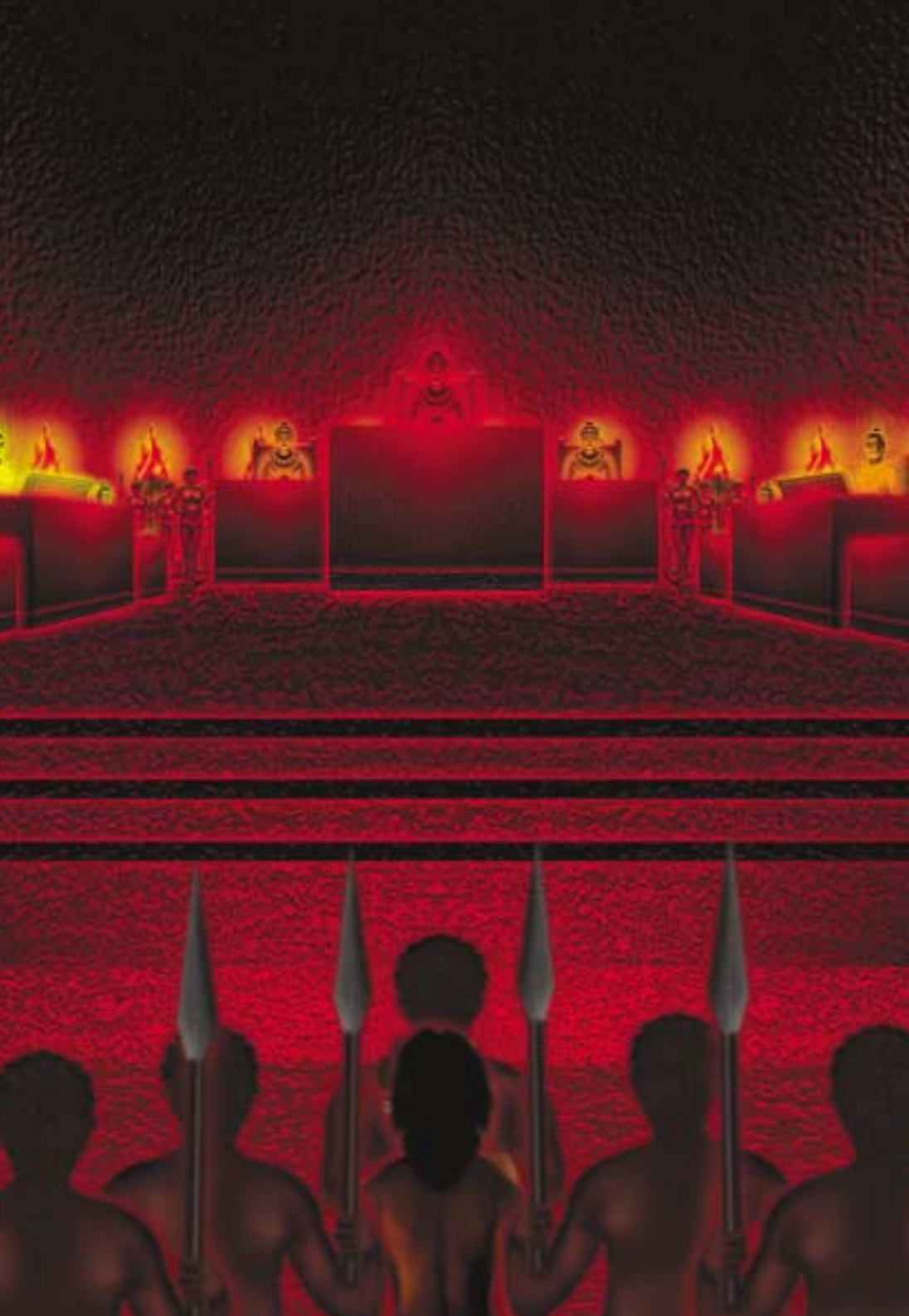

ค ี ก ช ี ง ภ พ

สัตว์ที่เกิดมา ย่อมมีภัยโดยความตายเป็นนิตย์
เหมือนผลไม้ที่สุกแล้ว ย่อมมีภัยโดยการหล่นไปในเวลาเช้า ฉะนั้น
ภาชนะดินที่นายช่างทำแล้วทุกชนิด มีความแตกสลายไปในที่สุด
ชีวิตมนุษย์ทั้งเด็กทั้งผู้ใหญ่ ทั้งโง่เขลา ทั้งเฉลียวฉลาด
ย่อมไปสู่อำนาจแห่งมฤตยู มีมัจจุราชสังกัดอยู่ข้างหน้า
เมื่อมนุษย์เหล่านั้น ถูกมัจจุราชสังกัดอยู่ข้างหน้าแล้ว ถูกมัจจุ
ครอบงำแล้ว บิดาก็ต้านทานไว้ไม่ได้ หรือพวกญาติก็ต้านทาน
ไม่ได้ มนุษย์ทั้งหลายย่อมร่ำพันกันอยู่เป็นอันมากนั่นเอง

ศีก ขิง ภ พ

๔๑๔

มนุษย์ส่วนใหญ่ยังให้ความสำคัญกับกายมนุษย์นี้เพียงผิวเผิน แม้จะเอาใจใส่กับร่างกายด้วยการหมั่นดูแลทำความสะอาดหรือปกป้องไม่ให้เจ็บไข้ได้ป่วย แต่หารู้ไม่ว่านั่นยังไม่ใช่วิธีที่ถูกต้องสมบูรณ์ในการรักษาปกป้องกายมนุษย์นี้ เพราะยังไม่สะอาดบริสุทธิ์อย่างแท้จริง แต่หากได้ทำความสะอาดใจด้วยการรักษาศีลและเจริญภาวนา จึงจะเข้าถึงแก่นแท้ของกายของตัวเองอย่างแท้จริง สังขารร่างกายที่เราเห็นกันอยู่ทุกวันนี้ ความเป็นจริงแล้ว ยังมีอีกหลายกายซ้อนกันอยู่ภายใน และเป็นกายที่สวยงามยิ่งกว่า เป็นชีวิตในระดับลึกที่มีความละเอียดประณีตดีกว่ากายภายนอกมาก เราจะรู้ได้ก็ต่อเมื่อทำสมาธิภาวนา หมั่นทำใจให้บริสุทธิ์หยุดนิ่งอยู่ที่ศูนย์กลางกายฐานที่ ๗ ซึ่งเป็นต้นแหล่งแห่งความสุขและความบริสุทธิ์อย่างแท้จริง

มีวาระพระบาลีที่ปรากฏใน เทวทูตสูตร ว่า

“สัตว์ที่เกิดมา ย่อมมีภัยโดยความตายเป็นนิตย์ เหมือนผลไม้ที่สุกแล้ว ย่อมมีภัยโดยการหล่นไปในเวลาเข้าฉะนั้น ภาวนะดินที่นายช่างทำแล้วทุกชนิด มีความแตกสลายไปในที่สุด ชีวิตมนุษย์ทั้งเด็กทั้งผู้ใหญ่ ทั้งโง่เขลา ทั้งเฉลียวฉลาด ย่อมไปสู่อำนาจแห่งมฤตยู มีมัจจุราชสกัด

คึก ชิง ภาพ

๔๑๕

อยู่ข้างหน้า เมื่อมนุษย์เหล่านั้น ถูกมัจจุราชสกัดอยู่ข้างหน้า แล้ว ถูกมัจจุครอบงำแล้ว บิดาก็ต้านทานไว้ไม่ได้ หรือ พวกญาติก็ต้านทานไม่ได้ มนุษย์ทั้งหลายย่อมรำพันกันอยู่เป็นอันมากนั่นเอง”

มัจจุ คือ ความตาย หากมาปรากฏต่อหน้าของเราก่อน จะละโลกนี้ เพื่อเดินทางไปสู่ปรโลก เมื่อถึงยามนั้นไม่มีใครเลยที่จะมาช่วยเหลือเราได้ เราต้องช่วยตัวเอง ธรรมะและบุญกุศลที่เราได้ทำเอาไว้จะเป็นที่พึ่งแก่เราในยามนั้น ความตายที่เกิดขึ้นกับคนส่วนใหญ่มีอยู่ ๒ สาเหตุด้วยกันคือ ตายปัจจุบันทันด่วน เป็นการตายก่อนถึงเวลาสมควร เช่น อุบัติเหตุรถชนตาย จมน้ำตาย ตายอย่างที่สอง เป็นการตายตามปกติ เช่น เจ็บป่วยตาย สูดท้ายเมื่อกายหยาบนี้แตกดับทนอยู่ไม่ได้ กายมนุษย์ละเอียดก็ต้องถอดออกไป ไปถือกำเนิดในกายใหม่ จะเป็นกายทิพย์ หรือกายของสัตว์นรกก็แล้วแต่บุญทำกรรมแต่ง แล้วแต่ใจของเราในตอนนั้นว่าเศร้าหมองหรือผ่องใส

เมื่อตายไปแล้วจะไปที่ไหน ความตายเป็นอย่างไร ความตายก็คือความขาดแห่งชีวิตินทรีย์ ขณะที่เรายังมีชีวิตอยู่นี้มีบุญคอยหล่อเลี้ยงรูปกายเราให้สดใส่ไปมาเคลื่อนไหวได้ เมื่อใดหมดบุญขาดชีวิตินทรีย์ เราก็ก่เคลื่อนไหวไปมาไม่ได้

ศีก ขิง ภ พ

๔๑๖

หมดความรู้สึก มีกายแข็งทื่อเหมือนท่อนไม้ ถ้าจะเปรียบก็เหมือนไฟตะเกียง อาศัยน้ำมันชุปที่ไส้จึงมีแสงสว่าง ถ้าน้ำมันหมดไฟก็ดับลง รูปร่างของเรานี้เหมือนกับตะเกียง ชีวิตินทรีย์เหมือนน้ำมัน

เพราะฉะนั้น เมื่อหมดบุญชีวิตินทรีย์ขาดก็สิ้นลมหายใจ ครั้นหมดลมวิญญาณก็ดับ ตาก็ไม่เห็น หูก็ไม่ได้ยิน จมูกก็ไม่ได้กลิ่น ลิ้นก็ไม่รู้รส กายก็หมดความรู้สึกเหมือนท่อนฟืนที่รอการเคลื่อนเข้าเตาไฟ ไม่หวั่นไหวต่อความเย็นร้อนอ่อนแข็ง ถ้าทิ้งไว้ก็มีแต่จะเน่าเหม็นพุงพอง น่าเกลียด น่าชัง คนที่เคยคลั่งไคล้หลงใหลกันมาก่อน ก็ไม่อยากเข้าใกล้ ถึงขั้นนี้แล้วก็ไม่น่าทะนุถนอม จำต้องเอาไปเผาในป่าช้า

มีตัวอย่างเกี่ยวกับชีวิตของผู้ที่ละจากโลกนี้ไปแล้ว เนื่องจากจิตใจเศร้าหมองไม่ผ่องใส จึงพลัดตกลงไปในยมโลก ต้องให้พญายมราชทำการไต่สวน เหมือนลัตว์นรกต่างๆ ไปเมื่อตายแล้ว ต้องผ่านการพิจารณาคติความจากพญายมราชเสียก่อนว่าจะไปเสวยทุกข์ในมหานรกหรือในอุสสทนรก ตัวอย่างที่จะนำมาเล่านี้เป็นเรื่องเกี่ยวกับการชิงช่วงและช่วงชิง เป็นศีก ขิง ภ พ บดูลชีวิตว่า จะไปสุขหรือทุกข์ ก็อยู่ที่ว่าจะนึกถึงบุญหรือบาป หมองหรือใส ก่อนจะละโลกเคล็ดลับก็อยู่ที่หมองกับใสนี้แหละ

ศึกชิงภาพ

๔๑๗

*มีเรื่องเล่าว่า มีหนุ่มชาวทมิฬคนหนึ่ง ชื่อทิมชยันตะ เกิดในสมัยหลังพุทธกาล เป็นคนที่หยาบกระด้าง ประพฤติผิดศีล ๕ อยู่เป็นประจำ เพราะคบคนไม่ดีเป็นมิตร เนื่องจากกรรมในอดีตตามมาทัน ในระหว่างที่ไปเที่ยวเล่นกับเพื่อนเกิดการทะเลาะวิวาทกับเพื่อนจึงถูกฆ่าตาย เนื่องจากตายเพราะขาดสติ จิตใจเศร้าหมอง จึงถูกยมทูตนำลงไปยังยมโลกให้พญายมราชช่วยตัดสินว่า จะให้ไปเสวยวิบากกรรมที่ทำเอาไว้ในรกขุมไหน หรือที่ไหนจึงเหมาะสม

พญายมราชเมตตาให้โอกาสตอบคำถามเกี่ยวกับเหตุเหตุทั้ง ๕ แต่เนื่องจากหนุ่มทมิฬนี้เป็นคนใจโหดเหี้ยม ฆ่าสัตว์เป็นอาชญา จึงไม่เคยนึกถึงโทษของการเกิด แก่ เจ็บ ตายเลย หรือแม้เห็นใครถูกฆ่าก็รู้สึกเฉยๆ เพราะตัวเองก็ชอบฆ่าสัตว์เป็นปกติ ภาพที่ปรากฏเป็นนิมิตอยู่ต่อหน้า จึงเป็นภาพของการเช่นฆ่ามนุษย์และสัตว์ จิตใจก็เศร้าหมองไม่ผ่อนคลาย พญายมราชให้นึกถึงบุญอะไรก็นึกไม่ออก เพราะฉะนั้นจึงถูกพิพากษาให้ไปเสวยทุกข์ในอุสสทนรก

ในขณะที่กำลังถูกทรมานในอุสสทนรกนั้น ลัทธิ-

ศึกชิงภพ

๔๑๘

นรктวนี้พลันนึกถึงภาพที่ตัวเองสมัยที่เป็นเด็กวัยรุ่น พ่อแม่ได้ใช้ให้นำผ้าแดงบูชาอากาศเจดีย์ ซึ่งเป็นเจดีย์ระฟ้าที่สุนทรนิรมหาวิหาร จำได้ว่าตอนที่เอาผ้าไปบูชาพระเจดีย์นั้น ตัวเองมีจิตเลื่อมใสในพระรัตนตรัยมาก ถึงขนาดปิตินลฤชชัณทิตเดียวเนื่องจากไฟในอุสสทนรกที่แผดเผาอยู่ตลอดเวลา ทำให้จำบุญกุศลอย่างอื่นไม่ได้เลย แต่เมื่อได้เห็นเปลวไฟที่ลฤควาบไปมา จึงหวนระลึกถึงผ้าแดงผืนที่พัดโบกนั้นได้ เพียงแค่จิตเป็นกุศลนิดเดียวเท่านั้นเอง บุญก็สว่างวาบ จดเอาสัตว์นรกนี้ขึ้นจากขุมนรก แล้วไปบังเกิดเป็นอากาศเทวาพันทิ

ส่วนอีกท่านหนึ่ง เคยถวายผ้าสาฎกเนื้อเกลี้ยงแด่พระลฤชชาย แต่ตอนตายเนื่องจากใจเศร้าหมอง และทำบาปไว้มากเหมือนกัน เมื่อผ่านการได้สวณพิจารณาคติจากท่านพญายมราช แล้ว ต้องไปเสวยทุกข์อยู่ในอุสสทนรกเป็นเวลานาน แต่ในช่วงที่ว่างจากการถูกทรมานแวบหนึ่งนั้น ได้พิจารณาเห็นเปลวไฟใหญ่ไหวไปไหวมา เสียงดังพริบพริบ ก็พลันนึกถึงผ้าสาฎกโบกสะบัดที่ตัวเองมอบถวายให้กับพระลฤชชาย

ด้วยจิตที่เป็นกุศล การชิงช่วงระหว่างหมองกับใสก็เกิดขึ้นอีกครั้งหนึ่ง แต่คราวนี้สุกฤทธรมคือธรรมฝ่ายชาวทำงานเต็มที่ กัณทธรรมไม่สามารถมาครอบงำจิตใจที่ผ่องใสนั้นได้ ทำให้สัตว์นรกนี้พ้นจากทณท์ทรมาน เลื่อนขึ้นจากอัทภาพของสัตว์นรก

ศีก ขิง ภ พ

๔๑๕

ได้กายใหม่ที่ผ่องใสกว่าเดิม เมื่อฝ่ายบุญทำงานเต็มที่ บุญที่เกิดจากการถวายผ้าสาฎกนั้น ก็ส่งผลให้ไปบังเกิดในสวรรค์ชั้นดาวดึงส์ นับเป็นมหัศจรรย์แห่งบุญ ที่ต้องถือว่าหนึ่งในล้านทีเดียว ที่เมื่อตกลงไปในนรกแล้ว จะสามารถหลุดพ้นจากอบายภูมิขึ้นมาได้ ส่วนใหญ่มีแต่ต้องเสวยวิบากกรรมไปจนกว่ากรรมนั้นจะสิ้นสุดลง

นอกจากนี้ ยังมีอีกท่านหนึ่ง ในอดีตเคยเป็นอำมาตย์ แต่ไม่ตั้งอยู่ในธรรม ชอบฉ้อราษฎร์บังหลวง พิจารณาคดีด้วยความลำเอียงเป็นประจำ แต่ด้วยบุญที่เคยเอาดอกมะลิ ๑ หม้อ ไปบูชาพระมหาเจดีย์ แล้วได้แบ่งส่วนบุญให้แก่พญายมราช เมื่อตายไปแล้วได้ถูกควบคุมตัวไปพิจารณาโทษในยมโลก แม้พญายมจะเตือนให้นึกถึงบุญก็นึกไม่ออก เพราะบาปมันบังตาเอาไว้ พญายมจึงตรวจดูเอง แล้วเตือนให้ได้สติว่า “ยังจำได้ไหม ท่านเคยบูชามหาเจดีย์ด้วยดอกมะลิ ๑ หม้อ แล้วยังอุทิศส่วนกุศลให้กับเรา” อำมาตย์ท่านนี้จำกุศลกรรมของตัวเองได้ จึงมีใจเลื่อมใส พอจิตเลื่อมใสเท่านั้นแหละ ก็ได้ไปบังเกิดในเทวโลก

เราจะเห็นว่า การชิงช่วงระหว่างใจหมองกับใจใส มีอยู่ตลอดเวลา และสำคัญมากด้วย พระพุทธองค์ทรงสอนว่า ใจเป็นใหญ่ ใจเป็นประธาน ทุกอย่างสำเร็จด้วยใจ เพราะฉะนั้น

คึก ชิง ภาพ

๔๒๐

เราต้องฝึกทำให้เสีย อย่าให้หมอง และอย่าให้อกุศล
มาครอบงำจิตใจของเราได้ การจะทำเช่นนี้ได้ต้องหมั่นสั่งสม
บุญอยู่เป็นนิตย์ ชำระกาย วาจา ใจให้บริสุทธิ์ และเมื่อทำบุญ
อะไรไว้แล้ว ก็ให้มนต์ระลึกนึกถึงเรื่อยๆ ให้ใจอยู่ในบุญ
อย่าไปนึกถึงบาปที่สำคัญต้องปฏิบัติธรรมให้เข้าถึงพระธรรมกาย
ภายในให้ได้ จะได้เป็นเครื่องยืนยันว่าเราจะได้ไปสู่สุคติโลกสวรรค์
ซึ่งเป็นที่พักกระหว่างการเดินทางไกลในสังสารวัฏ เพื่อไปให้ถึง
ที่สุดแห่งธรรมอย่างแน่นอน

